

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 K. 50 f. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetési díj: Háromhásos petit sor egyszeri hirdetése 30 fillér; többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyiltér: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye. ...

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Az anyákhoz és apákhoz.

írta Rákosi Jenő.

Az újabb kor legnagyobb és legdicsőbb vívmánya az, hogy az értékek benne helyet cseréltek. Régen az arany és ezüst, a drágakő, a selyem és bársony és a pénz minden neme és az anyagi érték ezer formája volt, emberi felfogás szerint, a gazdagság fogalma. Az egyesek ma is ezek után az értékek után futnak káros versenyben. Az összesség sem hanyagolhatja el az anyagi javak e tömegét. De immár ott trónol a legvilágosabb elmékben a megismerés, hogy a nemzetek legdrágább kincse, legértékesebb vagyona, legfőbb ereje az ember anyaga.

Minden mozgalomnak tehát, a melyet eddig humanitáriusnak tartottunk, óriási gazdasági jelentősége van. A közoktatás ügye, a közegészség, és mindaz, a mi az emberitöke gyarapítását és megjavítását szolgálja, elsősorban közgazdasági szolgálat. Hiszen a vésőnek, a kalapácsnak, a tollnak és az ekeszárvának is az ad nagyobb értéket, hogy hányan forgatják és kik veszik kezükbe. Az ember teszi becsessé az anyagot, nem megfordítva. Az ököritői rémes katasztrófának iszonyúsága éppen abban rejlik, hogy nem a gazda vesztette el birtokát, hanem a föld vesztette el gazdáját.

Iparkodás, munka, takarékoság, okosság minden elveszett értéket vissza tud szerezni. De a legáldottabb föld sem képes az elvesztett gazdát, az elpusztult embert életre kelteni. A kezdetlegesen összerótt vityilló kastélylánya nő a szorgalmas ember kezében; a legfényesebb vár összeomlik, ha az ember kipusztul belőle.

Az utolsó tíz év magyar államférfiai e megismerések alapján oly munkát indítottak meg, a melylyel Magyarországot a civilizáció élére állították. Az ember s főleg a gyermekvédelem oly szervezetet nyert hazánkban, melynek, szinte mondhatnám, csodájára járnak a nyugati társadalmak vezéralakjai. Ki merné tagadni, hogy Magyarország jövődjének a kérdése a magyarság hatalmas és ellenállhatatlan kifejlődése. Nincs ennél nemzetibb, nincsen függetlenebb politikai. De sőt nemcsak Magyarország történelmi nagyságának helyreállítása fordul meg ezen a kérdésen, hanem Európa keleti részének békéje, művelődése, biztonsága és virágzása is. Mert a Duna-Tisza hatalmas völgyében, a Kárpátok gyönyörű koszorújában nincsen egyetlen faj sem, a melyre birodalmi szervezet biztosan támaszkodhatnék, kizárólag csak a magyar. Abban a pillanatban, a midőn e fajnak számbeli, műveltségi és vagyoni ereje megtöretne a sors csapásai alatt oly mértékig, hogy le kellene mondania vezénylő és egységbe kapcsoló hivatásáról: abban a pillanatban a fajok ádáz versengése és visszavonása ütné föl hydrafejét. A bomlást külső hatalom ideig-óráig fenttarthatná, de csak a szabadság árán, csak az autokrácia vaskezeivel. Minthogy pedig az ily hatalomnak semmi etikai célja nem volna hatalmi érdekén kívül, hovahamarább meg kellene öröklődnie s ez a gyönyörű, az Isten által is egységnek teremtett ország, prédája lenne prédakeresőknek és széttagoltatnék s latrok osztozkodnának Krisztus urunk e ragyogó, számunkra kiterített köntösén, melynek, a míg mi itt vagyunk, Magyarország a neve.

Ez a jelentősége annak a mozgalomnak, mely minden alakjában az emberanyagot védi ebben a sok külső és belső ellenségtől tépett országban, a melynek legújabb alkotása a Gyermekszanatórium.

A Gyermekliga szárnyai alá szedi az elhagyott, a züllött, a védtelen gyermekvilágot, hogy megmentse az országnak. A Gyermekszanatórium Egyesület a beteg gyermekeknek vet ágyat, nyújt segítséget és rendel ápolót, hogy megmentse az életnek.

Társadalmunk jeles és önzetlen vezérférfiai állanak ez alkotás élén és küldik ki hívó, kérő, buzdító szavukat a nemzet társadalmához. Szegény és gazdag, a ki meghallod, nyisd ki elejbe a szívedet. Nincs a világon irgalmasság szebb, és meghatóbb, mint a mely a beteg gyermek ágya fölé hajlik. Te, a kit az Isten gyermekkel áldott meg, jer és segíts, és ezzel háláld meg a Gondviselésnek azt, hogy képes vagy a magad gyermekéről gondoskodni anyai, apai szíved boldogságára. Te, a kitől a sors megtagadta a gyermek örömét, jer és segíts éppen ezért. Mert meg vagy kimélve attól a pokoltól, mely az elhagyott, szegény szülő-szívet oly iszonyúan sanyargatja: attól, hogy nem képes beteg gyermekéről gondoskodni.

Gyertek mind, a kik ezt olvassátok, meggondolván, hogy az Isten munkáját végzitek; meggondolván, hogy a nemzet beteg gyermekeiről veszitek le a szenvedést.

Mily fenséges látvány: a társadalom párosviadalban a köztünk orvszándékkal bujkáló halállal. Nem fogjuk legyőzni, mert a földön nincsen halhatatlan semmi és senki, csak éppen egymaga a halál. De szembeszállunk e rémmel, és nem engedjük, hogy, szövetségben a szegénységgel, a nyomorral, a könnyelműséggel, könnyű prédához jussunk.

A kit lehet, a hol lehet, a hányat lehet sápadt kicsinyeink közül, kiragadjuk kegyetlenül fojtogató csontos kezéből: ez a szegény gyermekek szanatóriumának isteni hivatása.

A gr. Zichy János vallás- és közokt.-ü. miniszter kormányzósága alatt álló Országos Gyermekszanatórium Egyesület központi irodája Budapest, Dohány-u. 39. sz. alatt van. A tagok kötelezettségei a következők: a) a rendes-tag 3 évre 5 kor. évi tagdíjat fizet; b) pártoló-tag, a ki egyszerszámra legalább 100 kor.-t ad; c) az alapító-tag legalább 1000 kor. alapítványt tesz, s ezt legfeljebb 5 év alatt befizeti; d) örökös-tag az, ki legalább 5000 kor.-val járul az egyesület céljaihoz, és ez összeget legalább 5 év alatt befizeti; e) ágyalapító tag az, ki legalább 10,000 kor. alapítványt tesz. Az ágyalapító jogosítva van abban a szanatóriumban, melynél ágyalapítványát tette, egy ágyat évenként díjtalanul az általa ajánlott beteg számára igénybe venni. Az alapítványok gr. Zichy János kormányzó czímére is (Budapest, Vas-u. 10.) intézhetők. Adományokat lapunk szerkesztősége is elfogad.

Velence.

írta Grynaeus István, VII. o. tanuló.

(Folyt. és vége.)

De sietünk a Doge-palotába. Itt vár még csak ránk meglepetés.

A «Porta della Cartá»-n belépve, fölhaladunk a márvány «Scala Giganti»-n, a mely elnevezését Sansovino két, hatalmas méretű, a lépcső tetején álló szobrától nyerte, a melyek Mars és Neptunust ábrázolják. E szobrokkal szemben, a homlokzaton állanak Antonio Rizzo szobrai: «Ádám» és «Éva». A lépcső fölötti folyosó falán két — nyílással ellátott — márványlapot látunk. Ide dobták be a titkos följelentéseket.

Elérkezünk a «Scala d'oro»-hoz, az «Aranylépcső»-hez. Itt, hajdan, csak az aranykönyvbe beirtottaknak, a nobileknek, lehetett járniok. Gazdagon van díszítve mozaikkal, míg az aranyozott karfát a francziák vitték el, a sok-sok műkincscsel együtt ezt is.

Innen lépünk be a fontosabb termekbe. Ezeknek, valamint a bennük látható képeknek, freskóknak felsorolása itt lehetetlen. A legkiválóbb mesterek próbálták ki művészi tudásukat e termék falain. Tiziano, Tintoretto, Palma vecchio és giovane, Veronese stb. képeiben gyönyörködhetünk.

A leghatalmasabb terem a «Sala del Maggior Consiglio», a Tanács-terem. A falakat Velence dicsőséges történetéből vett képek borítják a legkiválóbb művészek által. A mennyezetet Velence Apotheozisát feltűntető, három kép Veronese, Tintoretto és Palma giovane művei. A középső a felhőkben trónoló «Velence» (Veronese), a másik, az «Adria királynője fogadja a követek hódolatát» (Tintoretto) s a harmadik «A győzelem génuszától megkoszorúzott Velence» (Palma giovane). A terem felső falszegélyét a 76 doge képe díszíti Tintoretto- és tanítványaitól.

Azonnal feltűnik itt egy kép, a melyen csak egy doge látható, a másik helyét fekete zászló foglalja el ezen felírással:

«Hic est locus Marini Falettri
Decapitati pro criminibus».

E gyászlepel takarja el az áruló doge emlékét, a kinek feje a Márk-templom baloldali oldalán álló, két, márvány oroszán között gördült le a Doge-palota udvarán.

A másik, hatalmas terem a «Sala dello Scrutinio». Itt választották a dogét és a főbb hivatalnokokat. Ezen terem legszebb képe: Palma giovane: «Utolsó ítélet»-e. A többi terem felsorolása is lehetetlen; meg kell elégednünk ennyivel.

Végighaladva a termeken, kilépünk a folyosóra, a hol a híres olaszok mellszobrai, így: Galilei, Tiziano, Tintoretto, a két Palma, Canova, Dante stb. láthatók. Ezután lementünk az udvarra, s megcsodálva a remek órahomlokzatot, a kutakat, s megnézve az urbinoi herceg szobrát, elkábulva a látottaktól s Velence hatalmának föl-följúló emlékezetétől, de egyúttal a borzalom érzésétől is elfogva, mentünk hazafelé a Piazzán és Piazzettán, a hol minden poézis és művészet.

Délután újra kezdjük bolyongásainkat. Vezetünk a Canal Grande nevezetesebb épületeit: Byron házát, Desdemona palotáját, a Ca' d'oro, a Palazzo Vandomiat stb. mutatta meg.

Majd a Fondamenta Nuovára vezetett el minket, a honnan szép kilátás nyílik a tengerre, a melynek folytonosságát csak a San Michel és Murano szigetek szakítják meg.

Visszafelé indulva, útunkba esik Colleoni gyönyörű lovas-szobra. A lovas és a ló nemes testtartása, Colleoni bátor, vakmerő tekintete s nemes arca szinte elevenné teszik e szobrot, a melyet, Andrea Verrochio festő terve után, Leopardi készített. Ez a világ elismert első lovas-szobra. A szobor a Campo S. S. Giovanni e Pavlotéren áll; tőle jobbra van a népkórház szép épülete.

A Szt.-Márk-térről vaporetto (gőzös) visz el bennünket pár perc alatt a Lidora. Felejthetetlen az a kilátás, a mi innen nyílik. Egyfelől a nap utolsó sugaraitól meg-aranyozott hullámú nyílt tenger, a messze távolban úszó halászbárkákkal, másfelől Velence tűnik föl, mint álom.

Sokat takaríthat

meg, ha férfi- és gyermek-ruha szükségletét csak KASSÁN

Fő-utca 55. szám alatt ERDÉLYI-nél szerzi be.

■ ■ a színházzal szemben, ■ ■ ■
Az ár feltüntetve minden darabon!

Fáradtan inkább a benyomásoktól, mint a sok járástól, érünk haza, s átadjuk magunkat a felüdítő álomnak.

Reggel a San Giorgio Maggiore-templomot néztük meg. Külsője egyszerű, de az összbenyomás, a melyet arányaival, tornyával nyújt, felejthetetlen.

A szentély falát Alberto de Brule faragványai — Szt.-Benedek életéből vett események atárgyai — díszítik.

Az oltárképeket nem láthattuk a bőjt miatt, csak a szentély falát díszítő két, hatalmas Tintoretto-képet, az «Utolsó vacsora»-t és a «Manna-eső»-t.

Fölmertünk a toronyba is, a honnan csodaszép kilátás nyílik egyfelől a nyílt tengerre, másfelől Velenzére.

E templom ránk, magyarokra, azért is nevezetes, mert itt nevelkedett Gellért vértanú, a kinek emlékét a Dessewffy Sándor vezette zarándokcsapat meg is örökölte.

Átgondoláztunk innen a «Riva degli Schiavoni»-ra, a hol Viktor Emánuelnek, az Italia Unita megalapítójának és első királyának, szobra áll. Délcegen ül meg paripáját, míg kétoldalt a szabad és lelánczolt Velence szobrai láthatók. A szobor Ferrari műve.

De nem gyönyörködhetünk sokáig benne; útnk tovább vezet az Arzenálba, a fegyver- és gépgyárba. Két múzeumát, a hajó- és fegyver-múzeumot, akarjuk megnézni.

A hajógyár bejáratát négy, görög származású orosz-lán védi a görög istenek szobraival.

A hajó-múzeum a földszinten van elhelyezve. A legnevezetesebb hajók mintái; régi térképeket látunk itt. Így Columbus hajóját, gályákat stb. Üvegszekrényben arannyal borított hajó mintája vonja föl figyelmünket. Ez a «Bucentoro» mintája. E dúsan aranyozott hajó vitte a dogét az Arzenálhoz, a hol ő a tengerbe vetett gyűrűvel jegyezte el az Adriát Fényről és pompáról beszélhetnének az Arzenál falai.

A fegyvermúzeumban az egyes háborúkban elfoglalt diadalmi jelvények, zászlók, ágyúk láthatók. A lepantói híres tengeri ütközetben elfoglalt zászló, mindenféle ágyúk, fegyverek, a melyeket a kínaiaktól, boxerektől, törököktől szereztek meg, állanak szép sorban e teremben. Erdekesek s még most is borzadályllyal eltöltik a kínzóeszközök is.

Tanulságos azon kis minta is, a mely Velence palotáinak építését ábrázolja.

Látva azon emlékeket, a melyek Velence multját híven idézik föl az ember képzeletében, önkénytelenül is csodálat és bámulat fogja el az embert, s még él lelkünkben ezen érzés, midőn újból föl kell lánognia. Garibaldi szobra előtt állunk a Giardini Publici-ban.

Főnséges egyszerűsége megragad. A sziklatömb tetején áll a hős, alatta Velence szimboluma, a szárnyas oroszlan, egyoldalt, a másikon egy garibaldista áll őrt.

A Giardini Publici különben gazdag szobrokban: Wagner, Verdi, Overini, Modena stb. szobrai követik egymást. Itt van a modern képtárlat is, a melyet nem láthattunk.

Vaporettona ülvé, fölkerestük a Giovanelli-palotát. Valóságos múzeum. Csupa műkincs, régiség. A falakat Tiziano, Tintoretto, Palma képei díszítik. A remek tükrök és csillárok Muranóban készültek, a XVI. században. Legimpozánsabb az, oszlopsorok által három részre osztott táncsterem. Falait tükrök, gobelinek fedik. A rengeteg kép közül különös becsű Giorgione: «Daphne és a faun» című, a művész egyetlen képe Velencében.

Majd a Frari- és S. Tomà-templomokat néztük meg.

A Frari-templom képeiről és síremlékeiről nevezetes. Itt van Tiziano, Canova s a Pesaro-család síremléke.

Tiziano síremléke négy, korinthusi oszlopon nyugvó csarnok, a melynek közepén az ősz mester ül, oldalt pedig a festészet, építészet, szobrászat és az élet géniusai, a művész fölött az Assunta, kétoldalt Szt.-Pál és Szt.-Lőrinc vértanúsága, leghíresebb festményei márványba faragva. Megilletődéssel állunk e szép műalkotás előtt, a mely méltó a mesterhez, a kinek szíve, az emléktől jobboldalt, a kereszttel megjelölt kőcoczka alatt van eltemetve.

Szemben e műemlékkel van Canova síremléke. Egyszerű piramis, a sírból ajtaja fölött a mester domborművű arcképe, míg az ajtóhoz vezető lépcsőn a gyászoló emberiséget jelképező két női alak és a művész géniusai haladnak föl. Baloldalt a gyászoló Velence s a lefordított fátylára tamaskodó génius. Az elmúlást hirdeti e síremléken minden, de nem Canova szelleme elmúlásáról, a mely él, és élni fog örökre.

A síremlékek e templomból mentünk a S. Tomà templomba, mert a képeket ide vitték innen a javítás miatt.

Tiziano egyik legkiválóbb műve, a «Pesaro Madonna», Bellini «Madonnája» és Tiepolo képei azok, a melyek legnagyobb hatással vannak a nézőre. A kifejezett eszme, a színpompá teszik oly becsessé e képeket.

Innen mentünk a Fondamenta Nuovára; innen

pedig, gondolán, a szép temetőbe s a murranoi üveggyárakba.

Bámulatos azon ügyesség, a melylyel a mesterek az üveget minden minta nélkül formálják s azon tárgyakat készílik, a melyek Velencének oly nagy hírnevet szereznek.

Hazafelé a gondolatok éneke ringatott bennünket csendes andalgásba; pedig ez csak bevezetés volt. A holdvilágos, tiszta éjjelen hallgatni a jambók énekét, az olasz melódiákat, a midőn minden telve van poézissal, ez ember szívébe nyugalom és béke száll, a melyet csak a dallam által fölébresztett érzelem-hullámok zavarnak meg.

De elékezett utolsó napunk. A művészet iránt érdeklődő kielégítést találhatott azon, gyönyörű képekben, a melyek megnézését, mint méltó befejezést, e napra hagytuk. Az «Accademia di belle Arti»-ra gondolok. Nem lehet czélunk mennél több kép felsorolása, csupán háromról akarunk bővebben szólni. Tiziano: «Assunta»-ja, és «Mária bemutatása», valamint Paolo Veronese: «Lakoma Léviné» című képei ezek.

Az első, az «Assunta», annyira megragadó, hogy magához vonzza, lebilincseli a nézőt. A színek, az egyes személyek arcán kifejezett érzelmek okozzák ezt. A színek oly frissek, elevenek, mintha most került volna ki a kép a művész esetje alól.

A felhőktől és angyaloktól körülvevő Mária, a kinek égre emelt arcát az üdvözlés mennyei öröme halvány pírral futtatja be, emelkedik az Isten felé, ki tárt karokkal fogadja. Lent a földi bűnöktől még meg nem szabadult és ezek súlya alatt roskadozó apostolok terjesztik feléje esdőn kezeiket s alakjukat izzó vörös fény világítja meg. Vágyakozást kifejező arcuk élénk ellentétben áll Máriának boldogságot és alázatot kifejező arcával. Leírni nem lehet ezen képet, fogalmunk róla mindig halvány lesz, a míg nem láttuk és nem gyönyörködöttünk benne.

Színpompája, az érzelmek kifejezése az arczokon adják meg e képnek óriási becsét, s méretei is megdöbbentők.

Áll ez utóbbi megjegyzés Veronese említett képéről is.

A szép architektúrájú oszlopsarnok közepén ül Jézus, tanítványaitól és előkelő zsidóktól körülveve. E szent tárgy nem akadályozta meg Veronset abban, hogy a kép alakjait ne öltöztesse az akkori fényűző velenceinek ragyogó öltözetébe; a mivel a színpompát még inkább emeli.

A háttér részint távoli, ködbe vesző épületek és a felhővel borított, tompított-kék színű ég alkotja. A kiváló művésznak, — ki az előtérben álló maior domusban ábrázolta önmagát —, ezen kép miatt baja is támadt. Az előtérben ugyanis kutya, bohóc s az asztal alatt macska alakja látható. Ezért, mint a szent tárgy profanizálásáért, pörbe fogták, de sikerült megmenekülnie. De mindenért meg kell szenvednie a kiválónak.

Felejthetetlen ezen kép, mert azzá teszik alakjainak tisztasága, színei és kidolgozása, a remek háttér és a megvilágítás.

Az utolsó kép, a melyről még szólni akarok, Tiziano: «Mária bemutatása». Ezen kép maga a megtestesült realizmus. Egyesítve látjuk itt a szegénységet, a fényt és pompát, az öregeséget és ifjúságot. Mária nem túlvilági lény, de igénytelen kis-leány, a kit a lépcső legfelső fokán álló főpap látható örömmel fogad.

E kép eredetileg a Frarik refektóriumában volt; onnan került az Accademia-ba, a hol az egyik teremben, a refektórium fáborkolatát is megtartva, helyezték el.

Meg kell említenünk még Bellini: «Madonná»-ját, Tiziano: «Keresztelő-János»-át, Veronese: «Gyümölcsoltó-Boldogasszony»-át, és Tintoretto: «Márk csodatétele»-t, valamint Canova két szobrát: «Herkules és Lichas», meg «Daedalus és Ikarus»-át.

Délután még a Santa Maria della Salute templomot néztük meg. A Canal Grande legimpozánsabb temploma ez, a melyet az 1630-ban dúló pestis emlékére építettek.

Sajnos, az oltárképeket nem láthattuk, de a sekrestyében gyönyörködhetünk Tiziano három freskójában. Tintoretto: «Kánai menyekző»-jében és Tiziano: «Szt.-Márk»-jában. Érdekes kép még Domenico Brusasorcinak fekete márványra festett képe: a «Kiszzenvedett Krisztus».

Visszatérve a Piazzára, még egyszer, — de talán nem utoljára — gyönyörködünk a Márk-templomban, a Doge-palotában és a nap arany sugaraitól megvilágított, csodás városban, az «Adriai tenger özevgy királynőjé»-ben s, bolyongva még kissé ide-oda, készültünk az útra, hogy elhagyjuk a lagunák városát, a mely az érző és lelkesedni tudó lelket megigézi, s mindig felejthetetlen marad.

Városi közgyűlés.

— 1910. április 9. —

Eperjes sz. kir. város képviselőtestülete április 9-ikén, Kraysell Aladár polgármester elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek legfontosabb tárgya a függő kölcsönök konvertálására és az elrendelt beruházásokra szükséges 1.835.000 kor. törlesztéses kölcsön felvétele volt. A polgármester felhívására ajánlatot tettek a Magyar Jelzálog Hitelbank (5.32 $\frac{1}{2}$ annuitas 95 $\frac{3}{4}$ arfolyam), Magyar Országos Központi Takarékpénztár (5.30 + 95 $\frac{3}{4}$), Pesti Magyar Keresk. Bank (1. ajánlat 5.35 + 95 $\frac{1}{2}$, 2. ajánlat 5.35 + 95 $\frac{1}{2}$), Első Hazai Takarékpénztár (5.35 + 95 $\frac{1}{4}$). A közgyűlés napján azonban megjelent a Magyar Jelzálog Hitelbank igazgató-helyettese: dr. Neumann Miksa és 5.24% annuitással és 96 arfolyammal tett ajánlatot. Miután az időközben táviratilag értesített Orsz. Közp. Takarékpénztártól, mely eddig a legkedvezőbb volt, olcsóbb ajánlat nem érkezett, a közgyűlés, dr. Sztelho János és dr. Rosenberg Mór felszólalása után, névszerinti szavazással a Magyar Jelzálog Hitelbank ajánlatát fogadta el. — Ezenkívül tudomásul vette a közgyűlés a törvényhatósági bizottságnak határozatát, melylyel több alapnak és magának a városnak 1908 évi számadását, valamint ennek 1910. évi költségvetését jóváhagyta. Megállapította a közgyűlés az új gyalogsági kaszárnya mellett nyitandó utca szabályozási vonalát; elfogadta azokat a feltételeket, melyek mellett Sárosvármegye törvényhatósága a kaszárnyához szükséges területet átengedi; módosította a csatornázási szabályrendelet 16. §-át; megállapította a csatornázási programot; határozott a mellékgyűjtő-csatornák építése ügyében; valamint a faraktár áthelyezése dolgában.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A kisszebeni választmány Széchenyi-ünnepélye.

A magyar társadalom és a nemzet országos ünnepség keretében ünnepelte meg április 8-ikát, a legnagyobb magyar halálának évfordulóját. Ötven esztendeje annak, hogy megszűnt élni az, a ki a nemzet közgazdaságát előrevitte, a kinek minden törekvése odairányult, hogy Magyarország nagy, hatalmas legyen. Az ő emléke ragyogó, szereplése bámulatot keltő, mert most már megértjük, hogy mi volt ő nekünk. A kegyelet hozta össze Kisszeben várost április 8-ikán, a mikor várokozás felüli siker jegyében folyt le a Kör kisszebeni választmánya által rendezett Széchenyi-estély. Ennek meglepetésszámba menő, élvezetes műsora nemcsak szórakoztatta a tornacsarnokot zsúfolásig megtöltő közönséget, hanem adózott is a nagy Széchenyi emlékének.

A válogatott műsorból két számot a vegyes-kar vett igénybe. Érett felfogással, ügyes technikával, Surányi Gyula tanár vezetése mellett, alkalmi dalokat adott elő. Énekét zajos ováció, Surányi Gyulát, a vezetőt, messzemenő elismerés és hála kísérte. A folytonos tetszésnyilvánítás csillapultával, Csura Miklós tanár lépett a dobogóra, a ki Arany János remek ódáját: «Széchenyi emlékezteté»-t szavalta el. A műsor egyik legkimagaslóbb, leghatásosabb pontját Surányi Gyulának eszmékben gazdag beszéde tette. Maga a beszéd nagy alkotás volt, és ha hozzávesszük lelkes hangját, magyar hévtől izzó tartalmát, akkor megértjük a nagy tapsvihart és a közönség zajos tetszésnyilvánítását, a mely a beszéd elhangzása után kitört, sőt beszédközben is megnyilvánult. Ritka élvezetet nyújtott Spiegel Ervin úrhölgy szavalata, a ki Rudnyánszky Gyulának «Honvagy» című költeményét adta elő példás közvetlenséggel. Őszintén sajnáljuk, hogy közismert művészetében oly ritkán gyönyörködhetünk. Valóban meglepő volt finom intelligenciával, tökéletes természetességgel előadott játéka, a melyben minden szó, minden mozdulat ritka gyakorlatra, fényes művészi tehetségre vallott. A közönség a kitűnő előadást valóságos tapsorkánnal fogadta, a melyet a színészi tehetségű, elsőrangú művésznő méltán meg is érdemelt. Az estély műsorát «Széchenyi Apotheosis» rekesztette be, a mely előkép rendezése, beállítása Perényi Hermann gyógyszerésznek ügyes kezeit árulja el. Teljes elismeréssel kell adoznunk az ő körültekintő, tapintatos rendezéséért. Ezen pontnál a közönség izgatott várakozása kellemes élvezetbe csapott át. Láttuk Széchenyit, láttuk az ő fényét, dicsőségét; a nagy Széchenyit híven adta vissza a csoportok összevágó melegsége. Az öltözékek helyes megválasztása nagyban emelte a sikert. Csura Miklós, mint Széchenyi, kitűnően mutatott; Patocska Stefi, mint tudomány, általános tetszést aratott; Stenhura Szidi az angyal szerepében erős életet adott a képnek; Bercsik Gizella, Harmeth József, Girgásch Ödön, Romvalter Sándor, Altmann Géza szereplők is hozzájárultak

a sikerhez. Az élőkép, görög-fényben megvilágítva, gyönyörűen festett; változatosá tette azt *Spiegel* Ervin úrhölgy szavalata és a vegyes-kar «Szózat»-a. Ezen, igen jól sikerült estélyért a szereplőknek és a rendezőknek gratulálunk. A—n.

SZÍNHÁZ.

Scabados László színtársulata a tavaszi idényt Eperjesen ápr. 10-ikén kezdte meg. A társulat a Szepességéről és Liptószentmiklósról a régi jó erővel és teljes együttessel jelent meg. Az előbbi tagok közül azonban néhány (Verő Ilona, Peéry Ilus stb.) hiányzik, a hiányzó helyre mások jöttek. Az új primadonna, *Kassai* Rózi jó akvizíciónak látszik. Előnyös megjelenés, kellemesen csengő hang, temperamentumos játék, ügyes tánc jellemzi őt. A közönség rokonszenvét főleg «Az elvált asszony»-ban szerezte meg, a hol is igen nagy sikere volt, és számos jelenését meg kellett újráznia. *Martinek* Ilonka, a naiva, ezúttal énekes-szerepeket is vállalt, s mivel hangja csinos és mozgása ügyes, lehet, hogy helyét ebben a szerepkörben is jól meg fogja állani, mit eddigi föllépései remélni engednek. A műsor eléggé változatos: a közelebbi mult jó darabjai mellett egészen újakat is tartalmaz. A közönség érdeklődése a hét vége felé fokozódott, s reméljük, állandó is marad, a mit a színtársulat — az eddigiek szerint — meg is érdemel. A darabok kiállítására és a díszletezésre teljesen megfelelő; a zenekar eddig — apróbb hibáktól eltekintve — *Palotay* karnagy ismert jeles vezetésével — jól működik. Panaszokat hallunk azonban a karhölgyek és kardalnokok csekély száma és a gyakran helytelenül kezelt, vagy hiányos világítás miatt; pedig a hatást egy-egy, jobban alkalmazott megvilágítás vagy sötétítés jelentékenyen fokozná. Az ismert szereplőkkel ezúttal részletesen nem foglalkozunk.

A hét műsora a következő volt: vásárnap d. u. «Liliomfi» (Szigligeti pompás vígjátéka); este: «Erdészleány» (op.); hétfőn: «Hivatalnok urak» (színmű); kedden: «A kuruzsló» (Földes Imrénének szociális tárgyú, hatásos drámája, — itt először); szerdán: «Szerelmi keringő» (új szépenéjű, mulattató operett); csütörtökön: «Katalin» (op.); pénteken: «Az elvált asszony» (op.); szombaton: «Erdészleány» (op.)

A következő napok műsora: Vasárnap d. u.: «Az erdészleány»; este: «Szerelmi keringő». Hétfőn (zónaelőadás): «Katalin». Kedden: «Luxemburg grófja». Szerdán: «Jack, a senki». Csütörtökön: «János vitéz». Pénteken (zónaelőadás): «Nani». Szombaton: «Sötét pont».

Itt megemlíthetjük, hogy a színügyi választmány azon határozatából folyólag, hogy Eperjes az Északmagyarországi színikerületből a keletlet igazgató-tanácsa által városunkkal szemben tanúsított nemtörődömség következtében kilép s hogy a kihirdetett pályázat alapján színházunkra *Szalóky* Dezső s. a. újhelyi és dr. *Farkas* Ferencz munkácsi igazgatók pályáztak, *Saly* Győző rendőrkapitány és lapunk felelős szerkesztője 9-ikén Sátoraljaújhelyre utaztak és az ottani színtársulat működéséről a «Luxemburg grófja» cz. operett előadásán tapasztalatokat szereztek. Az újhelyiek, különösen dr. Reichardt S. polgármester, Dókus Gyula cs. és kir. kamarás, alispán, és Schmidt Lajos rendőrkapitány az eperjesieket kitüntető szíveséggel fogadták és nagy általános figyelemmel vették körül. Az újhelyi színváltmány határozatilag ki is jelentette, hogy Eperjessel, Losonczzal és Beregszászsal — esetleg Belevonva Ungvárt is — egy színikerületté szívesen szövetkeznek. E tárgyban Újhelyt 19-ikén újból ülés lesz, a melyre az eperjesi színváltmányt is meghívták. *Szalóky* társulata sok jó erőt tartalmaz, s előadásai is eléggé megfelelőek. Kár, hogy kellő biztosítékot nyújtó, engedélyes igazgatója nincs s éppen a legjobb tagok — *Palosthy* volt igazgató távozása után — a társulat kötelékéből kiléptek, vagy azt legközelebb elhagyják.

HIREK.

— **Legfelsőbb elismerések.** A király *Varyu* Sándor 5. sz. gyalogezredbeli kapitányának, meg *Erős* Dezső, *Szell* Árpád, *Koreck* Richárd és *Bartos* József 67. sz. gy. ezredbeli főhadnagyoknak, hasznos szolgálataikért elismerését nyilvánította.

— **A honvédség köréből.** A király kónyai *Kys* Antal alezredest, eperjesi földinket, budapesti honvéd térparancsnokká kinevezte.

— **Új egyetemi magántanár.** A kolozsvári m. kir. tudományegyetem jog- és államtudományi kara, legutóbb tartott ülésében, dr. *Réz* Mihályt, az eperjesi jogakadémia tanárát, a politikából egyetemi magántanárrá képesítette.

— **Bankett főispánunk tiszteletére.** A bártfai intelligencia április 5-ikén a «Hungária»-szállodában — dr. Uhlig Leo és Szakmáry Géza kezdeményezése alapján — *Semsey* Boldizsár, vármegyénk főispánja tiszteletére társasbédet rendezett. Ezen a város úri közönsége pártkülönbség nélkül részt vett. A főispánra *Korányi* Antal prépost-plébános mondott felköszöntőt, hangsúlyozván a közönségnek a feletti örömet, hogy főispánunk állásában a mostani válságos helyzet dacára megmaradt. A főispán viszont megköszönte a szíves megemlékezést és kifejtette, hogy azért maradt továbbra is hivatalában, mert vármegyéjét a jelenlegi válságos helyzetben elhagyni nem akarta, lévén célja a politikai ellentéteket elsimítani, a beteges helyzetet szánálni s azt lehetőleg békésen megoldani. Poharát a jelenlevőkre emelte. A bankett után a városi tanácsteremben munkapárti képviselőjelölés volt, mikor is — a mint már közöltük — egyhangulag *Bornemisza* Lajost jelölték.

— **Eljegyzés.** Dr. *Pfersche* Emil, a prágai német-egyetem jogtanára, eljegyezte néhai dr. *Raffay* Ferencz, az eperjesi jogakadémia jeles tanára, lapunk volt felelős-szerkesztője, özvegyét, szül. *Mehlschmidt* Irént (Győr).

— **Házasságok.** *Mouillard* Oszkár nyug. cs. és kir. huszárfőhadnagy, osztrák-magyar államvasúti tisztviselő (Bécs) ápr. 2-ikén vajai és ibrányi *Ibrányi* László és neje vajai báró Vay Erzsébet leányával, *Hannával*, házasságot kötött. Mint polgári tisztviselő, *Andor* Sándor állami anyakönyvvezető járt el, az egyházi esketést pedig az eperjesi ev. templomban *Korbély* Géza ev. lelkész végezte.

Pécsújfalu *Péchy* Elemér cs. és kir. kamarás ápr. hóban tartja esküvőjét *Olasziszlán* *Hammersberg* Elzával.

— **Köszönetnyilvánítás.** Dr. *Repak* Jenő úr egy polgári perben megítelt 10 kor. tanúdíját az izr. Nőegylet népkonyhája javára adományozta. Kegyes adományáért fogadja ezúton hálás köszönetünket! *Az elnökség.*

— **Térszene-műsor** április 17-ikén: 1. «Hunyadi-induló». 2. Maillart: Nyitány «A remete csengettyűjé»-hez. 3. Mayerbeer: «Jer, te szép halászleány», dal. 4. Thomas: Nyitány és kar a «Hamlet» cz. operához. 5. Waldteufel: «Korcsolyafutó», keringő. 6. Magyar induló.

— **Gr. Széchenyi István** halálának 50-éves fordulóján, ápr. 8-ikán, az eperjesi tanintézetek is hazafias emlékünnepeket rendeztek. Így az ev. Kollégium, a melynek dísztermében először a tanítóképző énekkara — *Becht* tanár vezetésével — nagyon sikerült dalt adott elő; majd *Vitöriss* László theologus igen tartalmas, megható imát; *Vöröss* Sándor tanár pedig gyönyörű beszédet mondott igen nagy hatással; *Elsász* Sándor joghallgató Hegedűs Istvának «Széchenyi István» cz. költeményét szavalta teljes átérzéssel, helyes felfogással és nagyon jó hangszólással. Végül — harmoniumkísérettel — a Himnusz zengették el. — A gör. kath. növendékpapság lélekemelő ünnepséggel ülte meg a Széchenyi halálának

50-éves fordulóját. Kiemelendő a *Kizák* János tanár vezetésével előadott énekcszám, továbbá a *Hromják* József IV. éves növendék mondotta ünnepi beszéd, meg *Kriszto* Elek III. éves növendéknek szavalata. Az ünnepség, szerény határai között is, fényes tanúság a növendékpapság hazafiai lelkesedéséről. — Sikerült ünnepélyek voltak a kir. kath. főgimnáziumban, a kir. g. kath. tanítóképző «Szűz-Mária» Önképzőkörében, az állami tanítónőképzőben, az evang. polgári leányiskolában stb. is.

— **Hirek a Ksod. köréből.** *Vida* Gyula állomásfőnök, személyvonatnak téves indítása alkalmával tanúsított éberségeért, a melylyel két személyvonat esetleges összeütközésének elejét vette, elismerésben részesítettet. — Szolgálati érdekből áthelyeztettek: *Kravjinszky* Ede ellenőr Nagysárosról Eperjesre, *Kallia* József hivatalnok Eperjesről Késmárkra, *Gál* Gyula hivatalnok Eperjesről Csaczára.

— **Az iglói járásbiróság új épületének** építésével Kesselbauer Ágost és Csáder János eperjesi építésmérnök-vállalkozók bízták meg. Az épületet jövő év őszén fogják rendeltetésének átadni.

— **Halálozások.** *Vitalis* Antal nagybirtokos, volt megyei árvaszéki elnök, a lipótszentpéteri ág. hitv. evang. egyházközség volt felügyelője, a lipótvármegyei trvh. bizottság tagja április 9. napján, életének 82-ik évében Pottornyan elhunyt. Benne dr. Lányi Bertalan volt igazságügy-miniszter apósát, leánya Lányi Márta férj. *Hazslinszky* Gézáé pedig nagyatyját gyászolja.

Behárfalvi *Urbán* Elek, a Ksod. vasút tisztviselője ápr. 14-ikén, életének 66-ik évében Eperjesen meghalt.

— **Ibrányi Alice főnökasszony I. jelentése.** Ibrányi Alice, a magyar vöröskereszt-egyleti ápolónők miskolci főnökasszonya, január 1-jével kezdte meg külföldi tanulmányútját. Tapasztalatairól a központi igazgatóságnak esetről esetre jelentéseket tesz, melyek bizonyára sok érdekes adatot fognak tartalmazni. A főnökasszony I. jelentése Drezdából érkezett. Innen Kielbe távozott

— **Vallásos est.** Az eperjesi gör. kath. hitközség f. é. április 17-ikén d. u. 4 órakor (vecsernye után) tartja a kir. g. kath. tanítóképzőben VI. vallásos estjét. Műsor: 1. Lányi: «Édes hazám»; előadja a theol. akad. hallgatók énekkara, *Kizák* János tanár vezetésével. 2. Markos: «A magyar papok honszerelme»; előadja *Petrássovits* Miron theol. akad. hallgató. 3. «A katolikus világnézet és az irodalom»; előadja *Petrássevich* Pál, kir. gk. tképző-int. tanár. 4. «Glühwürmchen» (a «Lysistrata»-ból); előadja a kir. gk. tanítóképző-int. zenekara, *Nedved* Vilmos zenetanár vezetésével.

— **Tanítók öröme.** A kereskedelmi minisztérium kiadóhivatalában expedíálásra készen áll az a miniszteri rendelet, a mely a felekezeti és községi tanítóknak a vasúti felárú menetjegy váltására jogosító igazolványok kedvezményét megadja. Az igazolványok május 1-jétől fognak kiadni.

— **Az eperjesi jogakadémia** tanári kara ápr. 5-ikén, dr. *Mikler* Károly dékán elnöke alatt, értekezletet tartott. A dékán jelentette, hogy a kath. és a prot. jogakadémiai küldöttsége a miniszterelnök s a vallás- és közoktatásügyi és pénzügyi minisztere előtt a további fizetésrendezés ügyében, a kereskedelemügyi miniszternél pedig a vasúti felárú igazolványok engedélyezése végett nemrég tisztelgett. A küldöttséget a miniszterek igen szívesen fogadták és a kérelmek teljesítését kilátásba helyezték. A Joghallgatók Testülete kebelében a testület közgyűlése szabadongondolkodó-alosztályt létesített. Ez ellen több joghallgató felebbzett; viszont azok közül, a kik a határozatra szavaztak, legtöbben bejelentették, hogy az osztály szervezésétől elállanak, mert Eperjesen a Szabadgondolkodás Magyarországi Egyesületének fiókegylete (Martinovics-kör) megalakult, s ők abba lépnek

Gümőkór,
köhögés,
szamárköhögés,
influenza

eseteiben az orvosok
csak

SIROLIN
„Roche“-t
rendelnek.

Kik vannak a Sirolin „Roche“-ra utalva?

1. A kik hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenvednek.
2. Mindazok, kik tüdő gégehurutban szenvednek.
3. Asztmában szenvedők lényeges könnyebbülést éreznek már rövid használat után.
4. Skrofulás, mirigyduzzadásos, szem- és orrkatarrosos gyermekeknek fontos szerepe a Sirolin „Roche”.

A táplálkozást nagyban elősegíti.

Csak eredeti csomagolású Sirolin „Roche”-t kérjen, minden utánzatot vagy pótkészítményt kértünk a leghatározottabban visszautasítani.

F. Hoffmann-La Roche & Co.
Basel (Schweiz) Grenzach (Baden).

be. A tanári kar a testületi közgyűlés határozatát feloldotta és a közgyűlést újabb határozat hozatalára utasította, mert nem volt határozot an megállapítható, hogy az alosztály megalakításától valamennyi, arra szavazó állott-e el, vagy nem.

— **Hodobay Andor** képviselőjelölti programbeszédét vasárnap, ápr. 17-ikén d. u. 4 órakor tartja a Vigadó nagytermében. Erre a jelölt hívei falragaszok útján hívták meg.

— **Az eperjesi Martinovics-kör** (a Szabadgondolkodás Magyarországi Egyesületének eperjesi fiókegylete) vasárnap, d. u. 6 órakor a Kollégium nagytermében díszgyűlést tart. Dr. Jászai Oszkár ismert szociológus, «Hogyan születik meg a nemzet» czímmel, előadást fog tartani. Vendégeket szívesen látnak; a bemenet díjtalan.

— **Az eperjesi függetlenségi párt** szombaton, ápr. 16-ikán, esti 8¹/₂ órakor a «New-York»-kávéház emeleti helyiségében társasösszejövetelt tart.

— **Pásztory** cs. és kir. udvari szállító *virágkereskedése* — Budapest, VIII., Rákóczi-út 3. — képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

— **Panasz az eperjesi árvaszék ellen.** Sárosvármegye közigazgatási bizottságának ápr. 14-iki ülésében dr. *Mariassy* Béla vm. árvaszéki elnök jelentette, hogy Eperjes város árvaszéke a negyedévi kimutatást — a mely pedig 1893. óta előtva van és ápr. 7-ikén elnökileg sürgettetett is — be nem terjesztette. A közigazgatási bizottság felhívta Eperjes árvaszékét, hogy a kimutatást haladéktalanul terjesztesse be.

— **Svárdström Valdorg eperjesi hangversenye,** a melyet dr. *Ferbstein* Károly rendezett *Theiss* Ármin mint impregzárióval együttesen, igen jól sikerült. Az előkelő közönség a Vigadó nagytermét egészen megtöltötte s általános elragadtatással hallgatta ennek az igazi művésznőnek énekét. Ily nagyszabású énekesnő egyhamar nem fordult meg Eperjesen. Óriási hangyaga, gyönyörű színezése, pompás staccatói és crescendói igen nagy tetszést keltek, a mely minden szám után zúgó tapsviharban nyilvánult. Műsora nagyon gazdag és változatos volt. Több dalt magyarul énekelt s kiejtése meglepően, majdnem kifogástalanul magyaros volt. A zongorakíséretet *Tarnay* Alajos látta el szokott szabatosságával. A szép estélyért dr. *Ferbstein* Károlynak és *Theiss* Árminnak mindenesetre köszönettel tartozunk.

— **Az ügyvédi-kamarai tagsági díjak** és nyugdíjajutalékoknak a *fokozatosság* elve szerint leendő kiszabása iránt — úgy, a mint ezt a budapesti kamara már kimondotta — dr. *Eger* József ügyvéd az eperjesi kamara közgyűlése elé indítványt terjesztett. Dr. *Rosenberg* Teofil indítványára — dr. *Neuwirth* Zsigmond, dr. *Eger* József, dr. *Rosenthal* Adolf és dr. *Rosenberg* Mór felszólalásai után — a közgyűlés az indítványt a jövő évi rendes közgyűlés elé utasította.

— **Az Eperjesi Kath. Legényegyesület** április 24-ikén, vasárnap, a «Rákóczi» Kath. Kör nagytermében, szt-József oltalmi védőszent tiszteletére, valamint *Zaborovszky* Béla elnök névünnepe alkalmából, színelőadással egybekötött, zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti-díj személyenként 1 kor. 20 fill. Az előadás kezdete pont 1/2 8 órakor este. Jegyek *Kaluzsa* Felix üzletében előre válthatók. Előadatik: «A gyimesi vadvirág», népszínmű 3 felvonásban. Írta *Géczy* István. Szereplők: *Wunsch* József, *Soltész* Mariska, *Kuchár* István, *Adamovszky* Mariska, *Pálmái* Paula, *Kiss* Lajos, *Viszoczky* Miklós, *Koreny* Veronka, *Soltész* Lajos, *Jurcsisin* Bálint, *Lukács* Mariska, *Toporesák* István, *Gobonya* Dezső, *Füller* Boriska, *Harsár* István, *Fiffik* János, *Istvány* Károly, *Kalabiska* Béla, *Handzel* Antal, *Veszelits* Rezső, *Soltész* Juliska, *Marczinkó* Ilona, *Hrinyák* István, *Kopcsik* Béla.

— **«Az Est»: a hírlapírás szenczácója.** Április 15-ikén *Miklós* Andor szerkesztésében Budapesten új napilap indult meg *Az Est* czímmel. Délután két órakor jelenik meg s az első teljes újság lesz, mely még aznap este a magyar városokba viszi a főváros, az ország és a világ aznapi híreit. Az *EST* a mindennap délutáni legelső gyorsvonattal indul és minden más újságot megelőzve érkezik a magyar városokba. Az *EST* független politikai napilap, szabad és meg nem alkuvó a politika, a társaság, a színház, sport és közgazdaság legújabb híreivel; szökimondásban és radikális függetlenségben vele senki sem konkurálhat. Mottója ez: «Senki sem lehet olyan nagy, vagy olyan gazdag, hogy *Az Est* ne mondja meg róla az igazságot, és senki sem lehet olyan kicsiny és szegény, hogy *Az Est* meg ne hallja a szavát.» Szerkesztősége a legelsőrangú. Munkatársai:

Ignotus, *Bródy* Sándor, *Molnár* Ferencz, *Pásztor* Árpád, *Kéry* Pál, *Adorján* Andor, *Gergely* István, *Kemény* Simon, *Szép* Ernő és *Salusinszky* Imre helyettes szerkesztő; olyan gárda, melyet magyar lap alig mutathat fel. Sportrovátát az országos híri athléta: *Gillemot* Ferencz vezeti, s minden rovat élén a legkitűnőbb emberek állanak. Technikai kiállításában *Az Est* páratlan. Előfizetési árai: egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. és 1 óra 1 kor. 40 fill. Egyes szám ára 4 fillér (két krajczár) s mindennap legalább 12 négyhasábos oldalon jelenik meg. *Az Est* szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VII., Miksa-u. (Athenaeum-palota).

— **Az új menetrend** Eperjesre és Sárosvármegyére több előnyös változást tartalmaz. Így a tátrai, gyorsított személyvonatokhoz a csatlakozás Eperjesre és Eperjesről meglesz; a vonat Héthársról mindennap fog Eperjesre indulni és az esti vonat Héthársig mindennap fog közlekedni. Ellenben kár, hogy a Máv. a menettartamot meghosszabbította; ebből folyólag Budapestről gyorsvonataink 6:50, illetőleg 1:50 helyett már 6:25, illetőleg 1:20-kor fognak indulni, s Budapestre 1:55, illetőleg 10:20 helyett csak 2:40, illetőleg 10:50-kor fognak megérkezni. *Az Eperjesről* reggel 7:10-kor elmenő vonat később fog indulni. A részletes menetrendet legközelebb közöljük.

— **Jogi szigorlatokra való készülés megkönnyítése.** Érdekes intézményt honosított meg *Kolozsvárt*, *Malom-u* 14. sz. a. működő dr. *Dobó* jogi szeminárium. Azon jogszigorlatok érdekében ugyanis, a kik szigorlatuk letétele előtt *Kolozsvárt* csak rövid ideig tartózkodhatnak, olyan rendszert honosított meg, mely lehetővé teszi azt, hogy a szigorlatokra a vidékiek otthon elkészülhessenek. Az anyag lényegét magukba foglaló jegyzeteken kívül oly jegyzeteket is készítet, a melyek teljes rendszerességgel az egész anyagot olyként foglalják magukban, hogy a tankönyveket helyettesítik, az összes szigorlati kérdéseket felölelik s a megmagyarázást nélkülözhetővé teszik. E jegyzeteket a vidékieknek kikölcsönzi, s azok abból otthon elkészülve, úgynevezett rekapituláló kurzuson vesznek részt *Kolozsvárt* 1—2 héttig. Ezenkívül naponként próbaszigorlatokat tart. «Tájékoztató a jogi szemináriumról» czímű könyvét a szeminárium ingyen megküldi.

— **A homonna-sztropkói vasút.** Ez újonnan építendő vasútvonalnak általános tervei már elkészültek, s az engedélyes *Gferer*, *Schoch* és *Groszman* budapesti cég a közigazgatási bejárás elrendelése iránti kérvényét már be is nyújtotta a kereskedelemügyi minisztériumhoz. A közigazgatási bejárás iránt *Zemplénavármegye* alispánja legközelebb intézkedik, s az új vasútvonal építése április folyamán már kezdetét veszi — *Zemplénavármegyében* a vasúthálózatnak mondhatni rohamos fejlődését, nagybodását látjuk. Alig egy éven belül már a harmadik, tekintélyes hosszúságú, új pályavonal adatik át *Zemplénben* a forgalomnak. Most *Töketerembestől* *Sztropkóig* már egyenes összeköttetés van; ha pedig *Sztropkótól Eperjes* felé még kiépítik e vonalat: egész Felsőmagyarország ipari életében jelentékeny változások fognak beállani. Most azt óhajtanók, hogy végre már *Sárosvármegyében* is történne új vasútépítés; nálunk azonban ezen a téren pangás van.

— **A levelek kiszedése a főposta levélszekrényéből** Eperjesen — a kassai posta- és távirtdaigazgatóság újabb rendelete értelmében — naponként utoljára este 8 óra 20 — 8 óra 30 perczkor történik. Erre a közönséget figyelmeztetjük. A közönségre nézve előnyösebb volt az az előbbi intézkedés, a mely szerint a leveleket utoljára 9-kor vették ki. Felszólalásunk következtében *Thomae* Aladár, posta- és távirtdaivatalunk főnöke nagy előzékenységgel intézkedett, hogy — a helybe (*Eperjesre*) szóló leveleknek a reggel 7, illetőleg d. e. 10 órakor kezdődő levélhordói járatlalt leendő kézbesíthetése végett — az éjjeli szolgálatot teljesítő szolga reggel 6-kor és a délelőtti teljesítő szolga délelőtti 9-kor is kivegye a főposta levélszekrényéből.

— **A M. Kárpátegyesület eperjesi Osztálya** április 10-ikén, *Szűrő* Frigyes elnöke mellett tartotta meg tavaszi választmányi ülését, melynek főtárgya a kirándulási program megállapítása volt. Ez a program lapunk jövő számában közzé fog tétetni s az 1910. évre szóló Tájékoztatóban minden egyesületi tagnak meg fog küldetni. Az első kirándulás április 17-ikén (vasárnap) d. u. indul a *Borkútra*, *Faragó* József szervezése mellett. A választmány elhatározta, hogy a Tájékoztatótól függetlenül, dr. *Janicsek* József közreműködésével, *Eperjes* nevezetesebb emlékeit és épületeit tárgyaló iratot fog szerkeszteni. Ugyanaz fog történni, dr. *Vas* Antal közreműködésével, *Bártfára* és *Zboróra* vonatkozólag is. *Az Osztály* intézkedik aziránt, hogy *Nagysáros* műemlékei és a vár kellő gondozásban részesüljenek. *Az «Erdély»-ről* szóló három felolvasás

tiszta jövedelme körülbelül 400 korona volt, a miből azonban csak 150 korona maradt a *Magas-Tátrában* föllállítandó obszervatórium javára. A választmány mindazoknak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott, a kik e nagy munkában közreműködtek. *Az Osztály* pünkösdkor *Nyiregyházán*, utána pedig *Hajdúböszörményben* fogja *Sárosvármegye* nyugati részét, turista-estély keretén belül, bemutatni. Elnökök azt a jelentését, hogy már 11 pad van *Eperjes* vidékén elhelyezve s hogy nem egyesületi tagok is óhajtanak a padok költségéhez hozzájárulni s ezáltal új padok föllállítását lehetővé tenni, a választmány örömmel vette tudomásul, s e célra gyűjtőívek kibocsátását határozta el, a melyeket az érdeklődők a központi irodában vehetnek át. A mult választmányi ülés által elhatározott kérvények közül csak háromnak volt eredménye: *Sárosvármegye* 50, *Eperjes* sz. kir. város 30, a *Bank-egylet* 20 koronát szavazott meg az *Osztály* magasztos és közhasznú céljainak előmozdítására. A választmány örömmel fogadta az elnökök azt a jelentését, hogy ismét 10 új tag jelentkezett fölvételre, még pedig: dr. *Vojtovits* József kanonok, *Próner* Károly iparos, *Schreiber* Ignác igazgató, *Voloszinovits* Vladimir megyei tisztviselő, *Blazsek* Mária tanítónő, *Orosz* József tanár (*Bártfa*), *Törzs* Kálmán nyug. főerdőtanácsos (*Bártfa*), *Rosenberger* Simon mérnök (*Bártfa*), *Perényi* Herman gyógyszerész (*Kisszeben*), *Ungár* Miklós ügyvéd (*Kisszeben*). Mindezek ez évtől fogva az *Osztály* rendes-tagjai sorába fölvétettek.

— **Nedves lábak** az esős időszakban a legnagyobb gondosság ellenére sen kerülhetők el és főleg gyermekek, kik az esőtöcsákat és kőrakásokat szándékosan fölkeresik, gyakran kerülnek vizes cipőkkel és átázott harisnyakkal haza. Ha azonban hideg napokban a lábak órákon át nedvesek maradnak, nátha, vagy a legfelsőbb légutak, torok, légcső-hurutjai keletkeznek, melyek nem ritkán vezetnek komoly tüdőbetegségekhez. Ezek elhárítása minden anya feltétlen kötelessége és erre őt a «*Sirolin Roche*» abszolút biztossággal képessé teszi. A legcsekélyebb köhögéssel tehát azonnal kell adni néhány teáskanálnyi *Sirolin*, mely minden gyógyszerertárban kapható; ez a biztos előrelátás ezerszeresen kifizetődik és sok félelmet és gondot tesz feleslegessé, mert vele a gyermeket veszélyes betegségek ellen meg lehet védeni.

— **Megbirságot körtjegyzők.** *Mandel* Henrik lemesi körtjegyzőt a p. ü.-igazgatóság 50 kor. bírsággal sújtotta, mert az új házadó-kataszter fölvételénél nagyon felületesen járt el, a mennyiben a munkálatot nem a helyszínen, hanem — a behívott közs. bírákkal — az irodában végezte el. Ez ellen felebevezvén, előadta, hogy midőn az irodát átvette, ott oly elhanyagolt állapotokat talált, hogy emberföltött munkával kellett azt rendbe hoznia; továbbá, hogy bírságot sohasem volt, sőt ismételt jutalmat is kapott az igazgatóságtól. *Hoffmann* Mór kir. tanácsos, p. ü.-igazgató — *Sárosvármegye* közigazgatási bizottságának ápr. 14-iki ülésén — az 50 kor. fentartását javasolta, mert a munkahalmaz nem mentes, s más körtjegyzők a fölvételt pontosan végezték, *Mandel* ellenben a törvény intézkedését kijátszotta. Dr. *Propper* Adolf fölmentést kért, mert a körtjegyzők teendői nagyon terhesek és sokoldalúak, s *Mandel* mindig pontosan teljesített eddig. *Szigorúan* véve, egy körtjegyző sem végezte a kataszter fölvételét házról házra járva, hanem a feleket az irodába idézve, állapította azt meg. *Taly* József alispán a bírságot kirovandónak tartja, mert a körtjegyző szorgalma kifogás alá esik; esetleg a bírság mérsékelhető volna. *Filler* Kálmán bírság helyett intést elegendőnek talál, mert a jegyző új irodát vett át, a melyben sok munka volt, és azt rendbe hozta. A bizottság a bírságot fentartotta, de összegét 25 kor.-ra leszállította. — *Vollay* Izso felsővízközi körtjegyzőt a p. ü.-igazgatóság 34 kor. költségben marasztalta, mert az általános jövedelmi pótdadójástromokat felhívás dacára be nem terjesztette, úgy, hogy pénzügyi tisztviselőt kellett kiküldeni, kinek költségei 34 kor.-ra rúgnak. *Vollay* felebbezésében előadja, hogy teendőikkel túl volt terhelve, s különben is, midőn a tisztviselő hozzá érkezett, a munkálatok nagyobb része készen volt. A bizottság a marasztalást fentartotta, mert a főszolgabíró átirata szerint a késedelem oka az volt, hogy a jegyző teendőit elhanyagolta.

— **Az eperjesi panszláv bank** úgy az itteni ügyvédi-kamarának legutóbbi közgyűlésén szenvedélyes vitára adott okot. Dr. *Both* Tamás u. i. azt az írásbeli indítványt terjesztette elő, hogy a közgyűlés tegye magáévá a választmányt az a két határozatot, hogy a választmány erkölcsi tekintélyével és hazafias érzelmeivel nem tartja megegyeztethetőnek, miképp a *Sárosvármegye* területén működő ügyvédek bármelyike a «*Tátra*»-bank képviselőletét — ügyészi vagy más minőségben — elvállalja; továbbá, hogy ez a határozat a felelők képviselőletére nem vonatkozik. Miután

hallom
letét e
hazafi
miképp
évá te
és an
legyer
elfoga
megti
van a
maga
hazafi
midő
kiván
ettől
mert
intéze
dítvár
válasz
ványa
utasít
zatáho
ha a
joga
az üg
pénzü
hiszi,
Zoltar
és dr
— d
hogy
tartoz
tését
egy
kalkó
Vagy
80. A
ki, a
100
adom
akada
a fiók
ban d
lelkes
az új
Vas A
dr. R
egyes
Tirsc
A vo
halála
távoz
másu
mond
Tir-c
sok e
Tiszte
mai s
«Egla
ritkít
mely
17 év
A kis
megi
cséle
litá
júniu
—
ra
idén
mint
21., i
üg
t. fő
volt
állott
Fertő
torok
Kissz
Radá
ségbe
Eszté
halála
Krivá
Eper
hasih
(Fels
köcsé
szebe

hallomása szerint, akadt ügyvéd, a ki a bank képviselőjét elvállalta, s ezzel — szerinte — jogellenes és hazafiatal cselekedetet követett el, szükségesnek tartja, miképp a közgyűlés a választmány határozatát magáévé tegye, hogy így a határozatnak nagyobb súlya és annak alapján esetleg fegyelmi eljárás is indítható legyen. Dr. *Moskovits* Emil tagadja, hogy a képviselő elfogadása hazafiatal volna, és hogy ezt a kamara megtilthatná. Az ügyvédnek u. i. oklevele alapján joga van a képviselőt elvállalni és esküje értelmében ő maga köteles az ügyvédi állás tekintélyét megőrizni és hazafiasan eljárni. A választmány túllépte hatáskörét, midőn a képviselőt elfogadó ügyvédet bojkottálni kívánja. Nemzetgazda-ágilag is előnyös, ha az ügyvéd ettől a banktól a felek részére kölcsönt eszközöl ki, mert ez ott olcsóbb, mint a vármegyebeli többi pénzintézetnél. Dr. *Rosenberg* Mór méltányolja Both indítványát, de — szerinte — túlmélt a célon. Kéri a választmány eredeti — a módosítvány nélküli — indítványát fentartani. Dr. *Böhm* Aladár erősen visszautasítja a hazafiatalság vádját. A választmány határozatához annak idején ő is hozzájárult, de azt hiszi, hogy ha a bank nevében egyes kérvényeket beadott, ehhez joga volt, mert a bank épp olyan fél, mint más; s ha az ügyvéd még gyilkost is képviselhet, annál inkább pénzintézetet. Ő ezt tisztán pénzkérdésnek tekinti s azt hiszi, teljesen jogszerűen járt el. Dr. *Arje Fülöp*, dr. *Zoltán Gedeon*, dr. *Eger József*, dr. *Maibaum Artúr* és dr. *Rosenb Tergeofil* felszólalásai után a közgyűlés — dr. *Müller* Bertalan javaslatára — kimondotta, hogy az indítvány elbírálása a választmány hatásköréhez tartozik; ennél fogva *Both* indítványát és *Böhm* bejelentését a választmányhoz áttette.

— **A bártfai Vöröskereszt fiókegyelet** az 1908. és 1909. években serényen munkálkodott az egyleti vagyon gyarapításának érdekében. Vagyonalapja 2187 kor. 73 fill. volt. Tagjainak száma 80. A játékonyság terén jelentékeny tevékenységet fejtett ki, a mennyiben a bártfai szegénygyermek-otthonnak 100 koronát, a helybeli szegényeknek pedig 20 kor. adományozott. Munkaerejének teljes kifejtésében megakadályozták a tisztikarban történt lemondások, a melyek a fiókegyeletet a teljes fölözslással fenyegették. Hála azonban dr. *Rhody Alajos*, *Tirscher István* és *Passuth Ferencz* lelkes fáradozásának, sikerült a hízagokat pótolni és az új tisztikar a következőképpen alakult: Elnök: dr. *Vas Antalné*; alelnök: *Schönvitzky Gyuláné*; alelnök: dr. *Rhody Alajos* és dr. *Arje Fülöp*, a ki egyszersmind egyeleti ügyész; pénztárnok: *Holénia József*; főellenőr: *Tirscher István*; ügyv. titkár: *Kriványi Passuth Ferencz*. A volt elnöknek, özv. *Tahy Istvánnának*, a ki férje halála következtében mondott le elnöki tisztségéről, távozását sajnálattal vette a központi igazgatóság tudomásul és eddigi érdemű munkásságáért köszönetet mondott. Hasonlóképpen meleg köszönetét fejezte ki *Tirscher István* gyógyszerésznek a pénztárnoki tisztség sok évi, lelkiismeretes betöltéséért.

— **Fontos a háziasszonynak.** Tisztelt hölgyolvasóink figyelmét felhívjuk a lapunk mai számában megjelent «Eglasine»-féle hirdetésre. Az «Eglasine» egy padlófénymáz, a mely valóban párját ritkítja. A padlónak remek tükrös fényt kölcsönöz, a mely évekig eltart.

— **Halálos baleset.** *Kmecz János* 17 éves, eperjesi legény az udvarán szekerét javította. A kis földemelkedésen álló, nehéz létrásszekér hirtelen megindult, *Kmecz* elütötte és agyongázolta. A szerencsétlen legény sérüléseibe két óra múltán belehalt.

— **Országos kisedővívi kiállítás** rendez a Szepesvármegyei Óvőkör Lőcsén, június 26. ikától július 6. ikáig.

— **Vásár Sztrópkón és Varannón.** A máj. 3. ikára eső vásár Sztrópkón az idén ápr. 19. ikén, a Varannón ápr. 25. és 26., valamint júl. 2. és 3. napjaira eső vásár pedig ápr. 20. és 21., illetőleg júl. 6. és 7. napjain fog megtartani.

— **Sárosvármegye egészségügye** márczius folyamán, dr. *Ferbstein Márk* vm. t. főorvos jelentése szerint, általában véve, kedvező volt és, az előző hónapoz képest, javult. Előterben állottak a légzőszervek hurutos és lobos bántalmai. Fertőző-kórok közül megfigyelésre került: a roncsolótörök 13 esete 5 halálesettel 7 községben (Eperjes, Kiszzeben, Deméte, Héthárs és Pusztasalgó 1—1, Radács 2, Feketekút 6); a vörheny 23 esete 4 községben 1 halálesettel (Rabócz, Sasó és Krucsó 2—2, Esztebnek 17); a kanyaró 88 esete 10 községben 1 halálesettel (Kiszzeben, Héthárs és Szinyedújfalú 1—1, Krivány 2, Sároskőszeg és Galbató 3—3, Kuró 4, Eperjesenyicze 10, Tarca 22 és Eperjes 40); a hasihagymáz 17 esete 5 községben 1 halálesettel (Felsőfenyves és Kijó 1—1, Mocsármány 3, Felsőköcsény 5 és Kelembér 7); a hókhurut 9 esete Kiszzeben városban. Az eperjesi, nyilvánossági jelleggel

fölruházott kórházban márcziusban gyógykezelettet: 186 beteg; fölvetettet: 96, elbocsátott: 142, gyógyulatlan: 9 és elhalt: 5 egyén.

— **Turista-estély Kiszzebenben.** A M. Kárpát-egyesület eperjesi Osztálya szokásos, évi turista-estélyét ápr. 9. ikén tartotta meg Kiszzebenben. A szép estén résztvett a város egész intelligenciája, és nagy tetszéssel fogadta a műsor mindenegyész számát. Az első szám *Spiegel* Ervin szavalata volt, a ki *Várady*: «Stella maris» cz. versét adta elő nagy hatással. Ez alkalommal is arról győződünk meg, hogy kiváló tehetsége, nagy hivatottsága van a szavalásra. Gondos tanulmány és a költemény teljes átérése jellemzi szavalatát. Dr. *Cholnoky Jenő*, kolozsvári egyetemi tanár, tanulságos művét «Erdély»-ről *Vöröss Sándor*, az Osztály titkára, olvasta föl. A szebbnél-szebb képeket *Pesko* Ödön vetítette nagy gonddal és hozzáértéssel. Az estély utolsó száma a művészi színvonalon álló zeneszám volt. *Dancs Andor* (hegedű) és *Moskovics Béla* (zongora) adták elő Hauser: «Magyar rhapsodia» cz. darabját. Hatalmas tapsvihár zúgott föl játékok nyomán és a közönség ismételt kívánságára, ráadásul, *Vieuxtemps*: «Ballad»-ját játszották. Az estély előkészítése és a közönség érdeklődésének fölkelése *Szepessy Árpád* és *Marschalkó Vilmos* kiszzebeni osztály-képviselőik érdeme, a kik nagy szeretettel fogadták az eperjesieket. Az estély tiszta jövedelmét a Tátrában létesítendő obszervatórium javára fordítják. *Ruttkay Aladár* járásbíró 1 kor. félülfizetéssel járult a jótékony cél javára.

— **Trieszti Általános Biztosító-Társulat** (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A «Közgazdaság» rovatában közöljük a Trieszti Általános Biztosító-Társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb, leggazdagabb és leg-
regőbb biztosító-intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, úveg- és betörés elleni biztosításokat. Követik továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., baleset és szavatossági biztosításokat az Első O. Általános Baleset Ellen Biztosító Társaság, valamint kezességi és óvadékbiztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, teliverek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a «Minerva» Általános Biztosító Részvénytársaság számára. Az eperjesi főügynökség, br. *Ghillány László*.

— **Cselédjutalmazási pályázati hirdetés.** Néhai *Kósch Frigyes* örökösei, atyjuk emlékének megörökítése céljából, 2000 koronás alapítványt tettek «Kósch Frigyes-féle cselédjutalmazási alapítvány» czímen, melyre a szabályok értelmében ezennel pályázatot hirdettek. Az alapítványi tőkének 4%-os kamatai három egyenlő részre osztva, május 3. ikán d. u. 3 órakor fognak a jutalomért pályázó eperjesi cselédek közül az általam legjobbnak megállapított három cselédnek ünnepélyesen kiadni. Legjobb alatt azon cselédek értendők, a kik Eperjesen leghosszabb ideig egyfolytában, egy és ugyanazon gazdánál (munkaadónál) szolgáltak híven, szorgalommal, kifogástalan, példás erkölcsi magaviselettel, a gazda megelégedésére. Fölhívom ennélfogva mindazon helybeli cselédeket, állás- és nemre való tekintet nélkül, kik e jutalomdíjakra pályázni s azokat elnyerni óhajtják, hogy írásbeli kérvényeiket legkésőbb április 30. ikáig a rendőrkapitányi hivatalban személyesen nyújtsák be. A kérvényhez melléklendők: a pályázó cselédkönyve és szolgálatadójának sajátkezűleg írt és pecsétjével ellátott valamint az illető lelkész által megerősített bizonyítványa, melyben kiintetendő, hogy a pályázó mely idő óta, mily minőségben szolgált a bizonyítványt kiállító gazdánál s ezen idő alatt magát hűség, ügyesség, szorgalom és erkölcsiség tekintetében mi módon viselte. Azon pályázati kérvényeket, melyek nem az előirt módon lesznek fölszerelve, figyelembe nem fogom venni s azonnal vissza fogom adni a benyújtóknak. Eperjes, 1910. ápr. 8. ikán. *Saly Győző*, rendőrkapitány.

— **Letartóztatott bankcsaló.** A «Tátra»-bank eperjesi fiókjától *Fejérsák András* és neje *bojár lakosok*, egy rég elhunyt ottani lakos nevére hamisított okiratok alapján, 600 kor. kölcsönt vettek föl. A bank a csalásra hamar rájött, és följelentése alapján *Fejérsákot* letartóztatták és a kir. ügyészségnek átadták. A vizsgálat a bankcsaló neje ellen is megindult.

— **Megkerült pénz.** *Kertész Jenő* eperjesi csendőr-főhadnagy április hó 8. ikán Lemes község tájékán járt. Hazafelé menet közben a lemesi országúton, zsebkendőbe bekötve, 600 koronát talált. Ezt, a mint kiderült, *Gerda* András nevé, sárosberetói gazda vesztette el. Mikor a főhadnagy a lemesi vasúti megállóhelyre ért, hallotta, hogy ott egy parasztgazda sirva panaszkodik az örök, hogy ökröt vásárolni ment *Kriványba*, s a pénzt elvesztette, kereste mindenhol, de nem találja. Erre a főhadnagy megkérdezte a nevet, s átadta neki a talált pénzt. A gazda meg akarta jutalmazni a főhadnagyot, de ez azt el nem fogadta.

SPORT.

Szövetségi tornaünnep Eperjesen.

Mint már régebben jeleztük, a Magyarországi Testedző Egyesületek Szövetsége évi szokásos nagy tornaünnepét az idén Eperjesen tartja meg pünkösdi első és második napján. A napokban jelent meg a versenyek hivatalos kiírása és ezzel megkezdődött a rendezés lázas munkája. A készülétek országszerte már javában folynak hónapok óta a tornatermekben s a tavaszi idő beálltával a játékterek. Sajnos, hogy míg a budapesti s a délibb vidéki játékterek már régebbi idő óta használhatók, addig az E. T. V. E. alig két hete járhat a játéktérre a hideg, szeles idő miatt. Az E. T. V. E. f. hó 13. ikán *Uhlarik Mátás* elnökletével tartott gyűlésén megállapította a bizottságokat, a melyeknek feladatuk lesz a rendezés farsztó munkájából részüket kivenni; elhatározta azonkívül, hogy vármegyénk kitűnőségeit az ünnep védői czimének viselésére fölkeri. Az ünnepi általános sorrend a következő lesz:

- I. Felvonulás.
 - II. Himnusz és zászlók koszorúzása.
 - III. Közös szabadgyakorlatok zenére.
 - IV. Általános szertornázás.
 - V. Tornászati főverseny: a) nyújtó, b) korlát, c) ló, d) fűleslabdahajítás távolba, e) rúdugrás és f) az általános szabadgyakorlatokból az 5-ik gyakorlat.
 - VI. Atletikai főverseny: a) súlydobás, b) magasugrás és c) 200-m. síktutás.
 - VII. Mintacsapatverseny a nyújtón.
 - VIII. Svédgerelyvetés.
 - IX. Rúdugrás (vidékiek részére).
 - X. 100-méteres síkfutás.
 - XI. Diszkoszvetés, 6-os csapatverseny.
 - XII. 800-m síkfutás (vidékiek részére).
 - XIII. Fűleslabda bajnoki mérkőzés (döntő), a MOTESZ vándordíjáért.
 - XIV. Labdarugó-mérkőzés (döntő), a MOTESZ-nek a BTC által alapított vándordíjáért.
 - XV. A Magyarországi Testedző Egyesületek Szövetsége díszközgyűlése, fennállásának 25-ik évfordulója alkalmából.
 - XVI. Czéllövő-versenyek.
 - XVII. Díjkiosztás.
- A versenyeket táncmulatság fejezi be a Szent-László-hegyen.

Közgazdaság.

A Trieszti Általános Biztosító-Társulat

(Assicurazioni Generali) f. é. márczius 17. ikén tartott 78-ik közgyűlésen terjesztettek be az 1909. évi mérleg. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1909. decz. 31. ikén érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1,034,103,236 K. és 09 f.-t tettek ki és az év folyamán bevett díjak 45,594,164 K. és 37 f.-re rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 20,902,175 K. 14 f.-rel 304,144,877 K. 43 f.-re emelkedett. A tűz-biztosítási ágban, beleértve a betörés- és tükörűveg-biztosítást, a díjbevételek 18,260,118,363 K. biztosítási összeg után 30,032,501 K. 57 f. volt, miből 11,650,831 K. 96 f. viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétele 18,381,669 K. 61 f.-re rugott és ez összegből 13,658,715 K. 83 f. mint díjtartalék, minden tehermenten jövő évre vitett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 127,799,977 K. 76 f. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevételek kitért 3,851,471 K. 90 f.-t, mely viszontbiztosítások levonása után 1,772,890 K. 57 f. re rugott. Károkért a társaság 1909-ben 38,550,375 K. 41 f.-t és alapítása óta 977,344,967 K. 32 f. t. fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 192,489,457 K. 63 f. esik. A nyereségtartalékok közül, melyek összesen 24,677,880 K. 19 f. re rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 6,300,000 K.-t tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely az ideai átutalással együtt 15,336,461 K. 71 f.-re rug, továbbá felemlítendő a 160,000 K.-ra rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 1,621,418 K. 48 f.-t tesz ki. Részvényeként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 346,151,371 K. 42 f.-ről 366,829,741 K. 68 f.-re emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog-követelések 77,884,424 K. 11 f. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 31,094,716 K. 81 f. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 3,609,138 K. 57 f. 4. Értékpapírok 237,547,914 K. 18 f. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 9,372,603 K. 39 f. 6. Tárczaváltók 581,948 K. 79 f. 7. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 6,738,995 K. 83 f. Összesen 366,829,741 K. 68 f. Ezen értékekből 715 millió korona magyar értékekre esik. Az Assicurazioni Generali a múlt évben a «Minerva» általános biztosító-részvénytársaságot alapította meg Budapesten, mely társaság a kezességi és óvadék-, valamint eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást, nemkülönben a versenylovak, teliverek és más értékesebb tenyészállatok biztosítását vezette be, mint új ágazatokat, hazánkban.

Árverés.

Néhai *Pollák Miksáné* hagyatékához tartozó, 7000 koronára becsült **ékszereket**, férfi- és női fehérműveket, ágyneműeket és más csekélyebb ingókat, bírói megbízásból, **nyilvános árverésen**, Eperjesen, a kir. törvényszék árverési termében (a földszinten) fogom eladni

1910. évi április hó 26-ikán és következő napjain, mindenkor d. u. 3 órakor kezdődően. Az árverés az ékszerek eladásával kezdődik. — Eladatnak: 2 darab nagyobb **gyémánt-bros**, karpereczek, gyűrűk és más kisebb ékszerek.

Dr. Balpataky Imre,
kir. közjegyző.

= Bártfafürdőn = a „Kőhegy” NYARALÓK és „lbolya”-eladók.

A telek 1120 négyszög-öl, mely örökbérelet képez. Az egyik nyaralóban 6 szoba, a másikban 10 szoba van a szükséges összes mellék-helyiségekkel. Külön kertész-lakás, pince, arnyas kert, tennisz-pálya stb. Bártfafürdő legjobb helyén fekszik. Összes helyiségek butorozva. A nyaralók a helyszínén a kertész útján bármikor megtekinthetők.

Bővebb felvilágosítást nyújt **dr. Környei Géza ügyvédi irodája**
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28.

1237—1910. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Markovits József és több más végrehajthatónak *Greskovics Vincze, Greskovics József, Drobnyák Greskovics Róza* végrehajtást szenvedők elleni 700 kor., 250 kor., 420 kor., 300 kor., 430 kor. tőkekövetelés és jár. végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék, az eperjesi kir. bíróság területén levő és Eperjes városban fekvő:

az eperjesi 447. sz. tjkvben A. I. 1. sor. 996. hrsz., 169. öi sz., B. 8., 16., 23. a. Greskovics Mária férj. Kamasoczy Miklósné ^{49/252}-ed. B. 9., 17., 24. a. Drobnyák Nándorné Greskovics Róza ^{49/252}-ed. B. 11., 19., 25. a. kk. Greskovics Bertalan ^{49/252}-ed. B. 12., 20., 26. a. kk. Greskovics Ilona ^{49/252}-ed. B. 14., 21., 27. a. kk. Greskovics Aranka ^{49/252}-ed. B. 28. a. kk. Greskovics Erzsébet ^{49/252}-ed részekben neveiken álló egész házra 3091 kor. kikijárási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1910. április 21-én d. u. 10 órakor** a kir. törvényszék árverelő-helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a Vh. novella 25. és 26. §§-ai értelmében el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül 309 kor. 10 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni s a bánatpénzt a Vh. novella 25. §-a értelmében kiegészíteni.

Kir. törvényszék mint tkvi hatóság
Eperjesen, 1910. március 26.

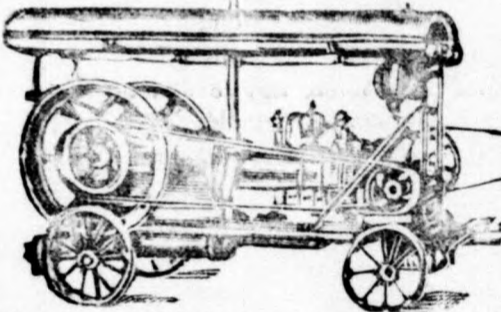
Unger Géza,
kir. tszékí bíró.

Soha többé!

szappant nem cserélek, mióta a Bergmann-féle Steckenpferd-Lilientzappant (védjegye: nádparipa) Bergmann és Társa Elba melletti tetscheni gyárából használom, mivel egyedül ez az összes gyógyszerzappant között a leghatásosabb szepők ellen s szép, puha és lágy arczbőr ápolására. Darabja 80 fillér. Kapható minden gyógyszerertárban és drogériában.

Motorok Gazdák! Gőzgépek!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjék nek árjegyzéket európaszerte hírneves magánjáró és vontatható benzinlokomobilok, magánjáró és vontatható gőzlokomobilokról. Teljes cséplőkészletek!

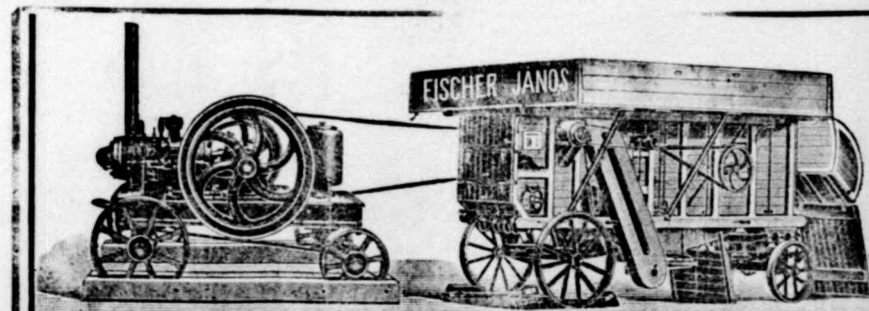
Benzinmotoros kötőrő-, faaprítógépek vontatásra és magánjáró szerkezettel.
Stabil benzinmotorok. Szívógáztelepek.
Kellner és Schanzer
Budapest, V., Aulich-utca 2. sz.
Sürgőnyezim: „Világosság” Budapest.

5500
közjegyzőleg hitelesített orvosi és magánbizonyítvány igazolja, hogy a
= KAISER-féle =
MELL-KARAMELLÁK
a 3 fenyővel

a Köhögést

rekedtséget, hurutot és nyalkasodást, torokhurutot, görcsöt és hokhurutot a legjobban távolítanak el. Csomagok ára 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér.

Kapható:
SCHOLZE ALFRÉD
czukrászdája- s kávéházában és
LEFKOVITS EMIL
fűszer- és csemege-kereskedésében EPERJESEN.

FISCHER JANOS mérnök, malomépítész, Budapest
V., Nádor-utca 35. szám. Sürgőnyezim: **TURBINA.**

Cséplőkészletek
MUNKTELL
eredeti svéd
nyersolajmotor és
lokomobilok
BENZIN- és
szívógáztelepek

Legmeszebbmenő szavattosság, legbiztosabb üzem.
Árjegyzék és költségvetés ingyen.

TITOK

marad minden háziasszony előtt, hogy miként kölcsönözhet a szobapadlónak

állandó, szép és előkelő szint, a míg a valódi Eisenstädter-féle

Eglasine padló-fénymázt

Bejegyzett védjegy nem használja.
Az „Eglasine” három óra alatt megszárad.
Kemény, mint a borostyánkő, gyönyörű tükröző szint ad.
Az „Eglasine” teljesen szagtalan.
Az „Eglasine” fénye tartós, mosható és ezért előszeretettel használják konyhabutorok fényezésére is.
Kérjen mindenütt csak valódi Eisenstädter-féle padlófénymázt és ügyeljen a „Pánczolos lovas” védjegyre, a mely minden dobozon látható.

ROPS

MODELL 1910

1910-es modellünk újításai:

Intenzív lángzó. Gyorsan forral. Kevés szeszt fogyaszt. Erős alkatrészei kivethetők és tisztíthatók. Művészi galvano-bronz kivitel. Hozzáadva biztonsági gyorsfőzőnk eddigi előnyeit, a

„Rops” 1910

a jelenkor legszebb, legtartósabb, legbiztosabb és legtakarékosabb asztali tűzhelye. Ha feldül, elalszik! A szesz ki nem folyhat!

Ára Budapesten: 4.— korona.

Régi, használt példányokat a gyár 2 korona 50 fillér ráfizetéssel 1910-es modellre cserél át.

Kapható minden szakmába vágó üzletben.

„ROPS” Fémárúgyár Részvénytársaság
Budapest, V., Váci-út 74/70.

Helyi elárúsítók: Dahlström Károly, Lavotha Ödön, Luchs Ede és Társa, Moskovits Gyula, Tauth Viktor.
Videki képviselők kerestetnek.

Legnagyobb kitüntetés!
Arany államérem: Nürnberg 1906.

Globus

Fémtisztítókivonat

jobban tisztít mint mindenféle más.

Fémtisztítószer.

„Grand Prix”: St-Louis 1904.

Keskenyvágányú vasuti anyag

4000 m. sín és hordozható vágány, billenőkocsik, kitérők **jutányosan átadók.**
Érdeklődők írjanak „M4320” jelige alatt **Mosse Rudolf** hirdetőirodájába, Budapest, Nádor-utca 11.

MEGNYILT! MEGNYILT!

SAVOY-nagy szálloda

VIII., József-körút 16 BUDAPEST, VIII., József-körút 16.

A főváros legmodernebb és legújabb szállodája. 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték minden vendégszobában. Lift. Vacuum cleaner. Villanyvilágítás. Társalgótermek. Legnagyobb kényelem. Előkelő étterem és kávéház. Interurban telefon. Mérsékelt árak, szobák 3 kor. tól feljebb, fűtés-, világítással együtt. Modern egészségügyi tekintetek szerint berendezve. — Villamos vasút-közlekedés az összes pályaudvarokkal.

A hölgyek tudják legjobban

szép, ÜDE ARCZ

mily fontos a
mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.
Szépnek lenni azonban nagy feladat; nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arczbőre tiszta legyen. A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arczbőr ápolására, a szépség fenntartására és emelésére.

A FÖLDES-féle Margit-crème

az egyedüli szer, mely 5—6-szori használat után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szepőket, májfoltokat és az arcot fehériti, üdíti és fiatalítja. A Földes-féle Margit-crème teljesen ártalmatlan. Páratlan és csodás arcz-szépítő és a szépséget megőrző hatását pedig fényesen bizonyítja, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits-u. Schönheitspflege” nagy aranyérmét és díszoklevelét nyerte el.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 korona.

Készíti és postán küldi:
FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

Kapható Eperjesen: Williger Pál, Kovaliczky Pál és Molitorisz István gyógyszerertárakban, valamint Pálesch Árpád droguerájában.

Hízottállat-eladás.

A kisszebeni m. kir. földművelésiskola orkúti gazdaságában f. évi április 18-ikán zárt írásbeli ajánlat útján el lesz adva:

9 drb elsőrendű fiatal, tarka hizott ökör,
13 „ hizott magyar ökör,
5 „ „ tarka tehén.

Átvételi határidő április 19-ikétől 21-ikéig.
Kisszebeni m. kir. földművelésiskola igazgatósága, Orkuta.

ÜGYNÖKÖK

legmagasabb jutalék mellett magyarországi elsőrendű ablakroletta és zsalusiagyár részére felvételnek. Olyanok, kik már ezen szakmában dolgoztak, előnyben részesülnek.

Ajánlatok:

FRIEDMAN KÁROLY
butor- és redőnygyára, Pécs.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörccs és gyomorhív, rögzített székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuorszólási szer közzvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy önozott eredeti üveg ára 2 kor.
Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apólasására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Pécs, L., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utárvet mellett teljesítettek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közzvény, oszuznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlanhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

STUBNYA FÜRDŐ

518 méter t. f. m. 38-40 C fokú hévízzel.
Budapest-Ruttkal fővonalon gyorsvonat megállóhely.

REUMA KÖSZVÉNY

izületi és izomreumas megbetegedéseknél, ischias, neuralgia idegbántalmak, női bajok és bőrbetegségek esetében, eczema, prurigo, psoriasis.

MAGASLATI GYÓGYHELY

Orvosi vezetés alatt álló ivó- és fürdőkúrák, porcellán-, kád- és természetes tükörfürdő, pakolás, izzadási kúrák, villamosítás, masszázs és hidegvízgyógykezelés. Pompás kúrák, teniszpályák, közötte, elterülve a Tatrahegység egyik remek fensíkján és így megbecsülhetetlen mint gyógygyógyhely is; nagy és szép park. Legelőcsöb árak, legnagyobb kenyérem. egészséges lakások és tápláló élelmiszer. Saját fürdőzenekar, lawn-tenisz. Állandó előkelő uri közönséggel.

Élőidény: július 1-ig. Utóidény: augusztus 30-tól.
50% engedmény.
Képes prospektussal és fölvilágosítással díjmentesen szolgál az igazgatóság.

ELISMERT LEGHIRESEBB CSÉPLŐKÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLÁSSAL
ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINT HETŐK.

ELSŐRENDŰ SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT KB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA. ÁRJEGYZÉK INGYEN.

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZI-ÚT 30.

Csakis a gróf Larisch-Mönnich-féle KARWINI SZÉN

a legelőcsöb mindenmü gyári üzemhez, valamint gazdasági célokra, mert hőfoka jóval magasabb a többi osztrau-karwini szénknél. — A gróf Larisch-Mönnich-féle karwini szén hőfejlesztőképessége mintegy 7600 kalória, kiváló előnye továbbá kitünő osztályozása, jelentékenyen olcsóbb fuvardíja a többi sziléziai szénfajtákkal szemben, továbbá a szénnek mosott volta. Ajánlatokkal minden állomásra, úgyszintén kitünő minőségű karwini pirszénre, úgy öntödei, mint házfűtési célokra, valamint kétszeresített karwini kovácszénre készséggel szolgál:

URBÁN S. L. a gróf Larisch-Mönnich-féle karwini szén és pirszénművek magyarországi vezérképviselője

Budapest, V., Mérleg-utca 2. szám.

Telefon: 9-57 és 160-95.

Telefon: 9-57 és 160-95.

Jól bevezetett vidéki képviselők felvételnek.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobilok és cséplőgépek, benzimotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, löhercséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszalógépek, marokrakó- és kéveköto-aratógépek, szénagyújtók, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, kukoricza-morzsolók, szecska-vágók, répavágók, darálók, őrlőmalomok, egytemes aczélekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

MINDENNYIT KAPARD!

JOLJÁR
HA VALÓDI PALMA KAUCSUK SAROK VAN CIPŐJÉN DE

ROSSZULJÁR
HA NEM ÜVELE VÉDJEGYRE

TESSÉK KIPROBÁLNI!

HA NEM ÜVELE VÉDJEGYRE

HA NEM ÜVELE VÉDJEGYRE

Országserte híre járja:

A «Keil-Lakk»-nak nincsen párja,
Pompás fényben a padló,
«Keil-Lakk» amellet olcsó.
A ki egyszer ilyet használ,
Többet mást nem tűr a háznál.
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz, mint a márvány,
Ha fehér «Keil-Lakk»-ot veszünk,
S vele mindent jól befestünk.

Konyhabútor, asztal, szék,
Itt van «Keil-Lakk», azurkék,
Kertibútor fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
«Keil-Lakk»-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott «Keil-Lakk»!

Mindenkor kaphatók:

VAJDICSKA KÁLMÁN czégnél, Eperjesen.

Igló: Fogyasztási szövetkezet. — Kassa: Ifj. Novelly Sándor utóda. — Kisszeben: Kassevits J. János.

CARL KRONSTEINER-féle,

az idő viszontagságainak ellentálló, mész-

façade-festékek

Törvényileg védve.

Évtizedek óta a legjobban bevált és minden utánzatot felülmul. Egyedül czélszerű mázolányag már festett façadeokon.

Mintakönyv és ismertetés ingyen s bérmentve. Carl Kronsteiner, Wien, III., Hauptstrasse 120.
Raktárak minden nagyobb városban.

Email-façade-festékek

szint nem enged, egyszeri mázolóssal fed, előmázolás nélkül is emailszertü keménységet ad, csak hideg vízzel keverve lesz használatra kész; antiszeptikus, méregmentes, likacsos. Ideális máz belső helyiségek, faéptítmények, még be nem mázolt épülethomlokzatok, nyaralók, kerítések stb. átfestésére.

Kapható minden színárnyalatban és m²-je 5 fillérbe kerül.